

Matematikusok

Püthagorasz (Kr. e. 500 körül; ión)

- Püthagoreusok:
  - természetes számok arányai, összegései a természetben
  - szigorú szabályok, sajátos filozófia
- Matematika: Pithagorasz-tétel bizonyítása (ismerték korábban)
- Fizika: rezonancia alaptörvénye (hangmagasság a húrhossz függvénye)
Akkordok (2:1 okta, 3:2 kvint, 4:3 kvart)
- Csillagászat: Esthajnalcsillag (Vénusz) - Alkonyatcsillag és Hajnalszillag egymással

Thalész (Kr. e. 600 körül; görög)

- Filozófia:
  - minden alapja a víz
  - a világ istenekkel van tele (mindennek lélke van)
- Matematika:
  - szög fogalma, csúcsmérőleg egyenlősége
  - háromszögek egybevágók, ha $\alpha = \alpha'$ és $\beta = \beta'$, $\gamma = \gamma'$
  - Thalész-tétel, párhuzamos szelők tételle

Euklidész (Kr. e. 300 körül; görög)

- Platón akadémiaján tanult (Athén), majd alexandriai matematikai iskola alapítója
- Elemeik:
  - axiomák $\rightarrow$ euklidész geometria
  - geometriai eredmények összefoglalása
  - euklidész algoritmus geometriai megfogalmazásban (Eukl.)
- Egyéb művei: perspektiva, kípszövegek, szférikus geometria témairól

Descartes (XVII. század; francia)

- Filozófia: matematikából tanult, analitikus gondolkodásmód, bizonyosságra való törekvés
- Analitikus geometria megalakítása: koordinátarendszer
 $\hookrightarrow$ algebrai egyenlet görbékre
- Fizika: változások kölcsönhatások eredményei (Newtont inspirálta)

Euler (XVII. század; svájci)

Matematikai	
Fizikai	
- Számelmélet: tökéletes számok, barátságos számok keresése, Fermat-számok vizsgálata, ...
  - π : kör kerület és átmérő aránya; $e: (1 + \frac{1}{n})^n$ határértéke, $e^{i\pi} = -1$
  - Trigonometria megalakítása (analitikus geometriában)
  - Geometria: Euler-egyenlés, Feuerbach-kör, kípszövegekkel kapcsolatos megállapítások
  - Euler-tétel: $\text{csúcs} + \text{lap} = \text{él} + 2$
  - Königsbergi hidak $\rightarrow$ gráfelmélet ihletője
  - Hidrodinamika felbogásra, Euler-turbina egyenletek
  - Károli rövid kiugrása
  - Bolygónak pályáinak kiszámítása, kromatikus aberráció matematikai elemzése